

Búcsú Géher Károlytól (1929-2006)

Szomorú szívvel búcsúzunk Dr. Géher Károly Professor Emeritus-tól, sokunk kedves Karcsijától, aki egy nappal 77. születésnapja után, 2006. augusztus 14-én elhunyt. Nem hagyott itt bennünket – hisz sokunkban tovább él, de meg kell tanulnunk azt, hogy hogyan kérjük ki, értsük, fogadjuk és köszönjük meg annak a tanácsait, aki már soha nem szól a megszokott szabotosságával hozzánk, s hogyan mutassuk ki tiszteletünket és szeretetünket annak, aki soha nem néz már ránk jóindulattal sugárzó szemeivel...

Az angolul és németül folyékonyan beszélő Géher Károly 1947-ben iratkozott be a Budapesti Műszaki Egyetemre és 1952-ben szerzett villamosmérnöki oklevelet. Tudományos pályája páratlanul gyorsan ívelt felfelé: 1962-ben már a tudományok kandidátusa (mikrohullámú rendszerek csoport-futási ideje témájú disszertációval), erre alapozva 1963-ban a Dr. univ. cím birtokosa és 1973-ban a lineáris hálózatok érzékenysége témában írt disszertációjával a tudományok doktora. A Magyar Tudományos Akadémia 1993-ban az Eötvös József Koszorú adományozásával örökös véleménynyilvánításra kérte fel a műszaki tudományok minden dolgában.

Mindezek a tudományos teljesítmények és elismerések elválaszthatatlanok Dr. Géher Károly kimagaslóan érdemdús és eredményes egyetemi oktatói tevékenységétől.

Diplomájának megszerzése után a tanárfejedelem, Dr. Simonyi Károly tanszékén kezdte meg oktatói pályafutását, majd 1957-ben jelenlegi munkahelye (BME, Távközlési és Média-informatikai Tanszék) jogelődjére kerül és a „Lineáris hálózatok” általa klasszikussá tett tantárgyával új rendszerezési elvet és ezen keresztül új pedagógiai módszert vezet be. Egy új világot teremt témájában mintegy 40 évre, mûgondjában és szerkesztésében – azt hiszem örökre.

Mintegy két évtizedes kapcsolata az iparral, elsősorban a Távközlési Kutató Intézetrel, ahol 1957 és 1967 között mellékállásban tevékenykedett, segítette Őt abban, hogy ne csak rendszerező és/vagy alkotó elefántcsonttoronybeli tudósként, hanem a gyakorlati alkalmazásokra is figyelmet fordítva művelje szakmai érdeklő-

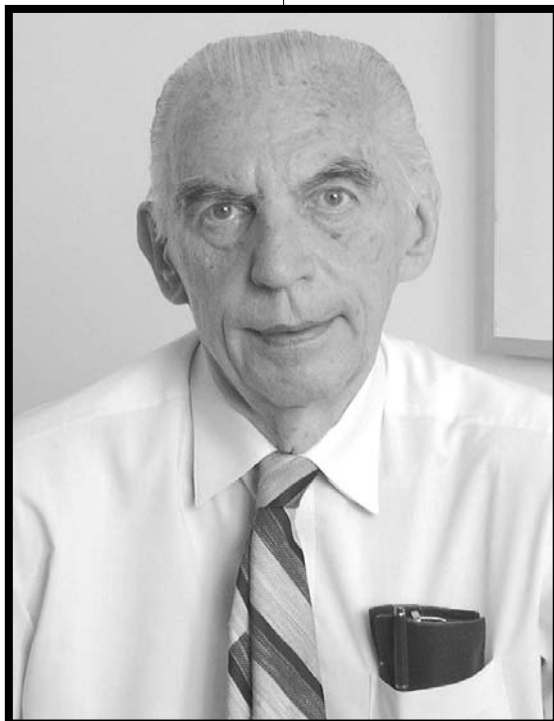
désének tárgyát. Sokan – közülük azóta elismertté vált tudósok is –, a rendszerezés atyamesterét tisztelik benne. És persze a kitűnő előadót. Kiváló kutatói-oktatói teljesítményét több országos elismerés is jelzi, így például a „Kiváló pedagógus” kitüntetés 1991-ben, vagy a Szent-Györgyi Albert díj 1998-ban.

Ő a soha el nem évülő érdemű hármaskör egyik tagjaként részese a Microcoll magyar színhelyű konferenciasorozat koncepcionálásának, 1959-es elindításának, s ezzel Magyarország visszahelyezésének a II. világháború utáni híradástechnika világtérképére. Több mint harminc éven át kimagaslóan sokat tett e konferencia-sorozat tartós sikeréért.

Amikor a klasszikus hálózatelmélet rendszerezését befejezte, felismerte a hálózatelmélet új kihívását: a toleranciaanalízist. Ezt a kérdéskört tudományos igénnyel világviszonylatban először Dr. Géher Károly állította középpontba és az első leglényegesebb válaszokat is Ő fogalmazta meg három idegen nyelven is megjelent könyvében. Máiig a téma első és legelismertebb „új klasszikusaként” tartják számon világszerte.

Munkatársait mindig szelíd erőszakkal ösztönözte a tudományos előrehaladásra, melyhez mindenkinek minden segítségét megadott.

Egy ilyen tudós híre – hála Istennek – nem marad meg országhatárok között. Ezt illusztrálja az is, hogy az Institute of Electrical and Electronics Engineers (IEEE) Fellow-ja, az URSI (Union Radio Science International) Magyar Nemzeti Bizottságának 1966 és 1988 között tagja, titkára majd elnöke, s az URSI nemzetközi szer-

vezetésében más funkciók mellett a szakmai C szekciónak (Signals and Systems) is elnöke volt.

1959 óta tagja volt a Hírközlési és Informatikai Tudományos Egyesületnek (HTE) is. Tagja, de nem „mindennapi” tagja. Tanúságul álljanak itt legfontosabb egyesületi díjai: a Pollák-Virág díj (1961), a Puskás Tivadar díj (1967 és 1997), a HTE Aranyérem (1989) és a HTE 50 éves jubileumi díj.

A fenti díjak a HTE-ben és azon kívül kifejtett tudományos-szakmai teljesítményeit egyaránt elismerik. Általános tájékozottságával és hallatlanul magas erkölcsiségével nagy tiszteletet kiváltóan munkálkodott a HTE nem szakma-specifikus, hanem általános értelemben vett értékeinek gyarapításán is. Közmegebecsülést kiérdemlően volt a Külügyi Bizottság, a Díjbizottság és az Etikai Bizottság elnöke, s haláláig az Elnökség választott tagjaként segítette az egyesület tevékenységét.

A fenti tisztségekben kifejtett feddhetetlen és konstruktív szerepe mellett országos jelentőségű feladatot is vállalt. Az 1992-es távközlési törvény létrehozta a Távközlési Mérnöki Minősítő Bizottságot, amelynek az előkészítésében elvülhetetlen érdemeket szerzett. E bizottságnak miniszteri kinevezéssel a lehetséges két cikluson át, 1993. július 1-től 1999. június 30-ig első elnökeként tevékenykedett.

1998-ban a sokoldalú, és minden irányban kimagaslót alkotó tudós mérnököt a Széchenyi díjjal tüntették ki.

Dr. Géher Károly Professor Emeritus-t a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem saját halottjának tekinti.

Az a megtiszteltetés ért, hogy temetésén én is elbúcsúzhattam Tőle. Személyes, irányában érzett mély tisztelem és őszinte szeretetem kifejezésére a temetési búcsúztatáson elmondottak néhány gondolatával zárom e nekrológot:

Nagyon szeretett, de viszontszeretni már nem tudó, őszintén tisztelt, de ezt a Tőled megszokott visszafogott megelégedettséggel nyugtázni már nem tudó kedves Karcsi!

A jelenlévők közül talán én vagyok az a szerencsés, aki tanítványodként és munkatársadként a leghosszabb időt töltöttem Veled, ezért most szavaimat Te hozzád intézem.

Egy közös barátunkat megkérdeztem, mit javasol, mire térjek ki búcsúztatómban. Ő Shakespeare-t idéz-

ve tanácsolta, hogy mit tegyek: „Temetni jöttem, nem dicsérni”. Dicsérnek tetteid, a könyvtárak, a nekrológok, visszaemlékezések. Mindez azonban nem teljes, mert csak a ráció hangján beszél. Az élet pedig a ráció és emóció síkjain zajlik. Te emóciót is ébresztettél munkatársaidban, mégpedig sokszor és mindig pozitívat és mi is Benned olykori – segítségeddel elért – sikereinkkel, vagy éppenséggel az elvárásodhoz képesti lassúságainkkal.

Kedves Karcsi! Örökre hiányozni fog emelkedett higgadtságod, ösztönzésed kifinomultsága, jóságod, emberséged.

1957-ben két alkalommal vizsgáztam Nálad. Emlékem a vizgáról igazolta híreidet, miszerint, hogy „a Géher jó szándékú”. Ma már tudom, hogy ehhez szív is kell. És ez a szív is mindig megvolt Benned.

Életed alatt világegések, forradalmak, rendszerváltások írták a történelmet. Nagyon sokan tiszteljük és próbáljuk magunkévá tenni azt a páratlanul pártatlan higgadtságot, amellyel Te mindezt követted.

Kedves Karcsi! El kell temetnünk Téged. De jelen vagy és jelen leszel kisugárzásoddal. Példát adtál emberségből, jóindulatból, kolosszális rendszerező képességből, oktatói rátermettségből, iskolateremtésből, csapatépítési tehetségből, diákjaid és munkatársaid előrehaladásának fáradhatatlan és diszkréttségével hatékony szorgalmazásából.

Példát adtál új diszciplinát teremtő tehetségedből, munkatársaid egymást tisztelő, egymást segítő, vidám hangulatot keltő összejöveteinek szervezéséből és a mindezek mögött álló – általad kinyilvánítani nem szándékoló, de a mi számunkra félreismerhetetlen – mély házastársi szeretetből.

Kedves tanítóm, munkatársam, kedves Karcsi! Kifejezem sokunk mély részvétét a munkádban mindvégig észrevehetetlenségre törekvő, de mégis észrevehető, számodra biztos családi háttérrel teremtő kedves hitvesednek, Judit Asszonynak.

Kedves Karcsi! Nem frázis, színtiszta valóság, hogy akik ismertünk, életed tanulságait magunkba zártuk, és általad nemesedtünk. Ha bennünket tisztelnek, Téged is tisztelnek, ha nem –, mi rontottuk el.

Büszkék vagyunk Rád!

Nyugodj békében.

Gordos Géza